

УДК 37.013.42

*З. І. Крупник,
здобувач кафедри управління навчальним закладом МАУП*

ФОРМУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЗДОРОВ'Я У ДІТЕЙ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У ЦЕНТРАХ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Здоров'я підростаючого покоління є інтегральним показником соціального благополуччя, важливим складником забезпечення стійкого розвитку, що є пріоритетним для кожної країни та світової спільноти.

Міжнародне співтовариство визначило концептуальні засади сприяння покращенню здоров'я у глобалізованому світі як цілісного, системного процесу, котрі викладені в низці документів планетарного масштабу (Оттавська Хартія (1986), Всесвітня Декларація з охорони здоров'я „Здоров'я для всіх у ХХІ столітті” (1998), Бангкокська Хартія (2005) та ін.). Особливу увагу в них приділено стратегіям сприяння здоров'ю дітей та молоді.

Питанням формування, збереження, зміцнення і відтворення здоров'я присвячені праці М. Амосова, Г. Апанасенко, І. Брехмана, В. Горащука, О. Дубогай, В. Казначеева,

Ю. Лисицина, В. Ліщук, В. Петленка, О. Балакіревої, О. Вакуленко, Л. Ващенко, Л. Жаліло, Н. Комарової, Р. Левіна, О. Яременко тощо. У дослідженнях О. Єжової, Г. Латишева, М. Орлової, С. Титової, В. Оржеховської, Т. Федорченко вперше висвітлено досвід використання навчання „рівний – рівному” у превентивній роботі.

Зазначимо, що формування відповідального ставлення особистості до здоров'я є одним із центральних, але поки що недостатньо розроблених питань. На основі контент-аналізу наукової літератури ми визначили відповідальне ставлення до здоров'я як здатність особистості до свідомого збереження та зміцнення особистого здоров'я на основі сукупності знань про здоров'я, яка реалізується у здоровому способі життя.

Ми вважаємо, що сам процес формування відповідального ставлення до здоров'я у вихованців центрів соціально-психологічної реабілітації є комплексним та спрямованим на вироблення особистісної мотивації та стійкої позиції щодо збереження власного здоров'я. Системність, комплексність та цілісність цього процесу забезпечується дотриманням принципів, пріоритетних напрямів діяльності та логічної послідовності його здійснення. Тому на основі концептуальних положень процесу відповідального ставлення до здоров'я обумовлюється технологічний підхід до його реалізації [2, с. 132].

Варто відмітити, що сьогодні в Україні на достатньо високому рівні здійснюється профілактична робота щодо формування умінь відповідального ставитись до здоров'я у дитячому та молодіжному середовищі. Але наразі є факти, що діти, які опинились у складних життєвих обставинах, на відміну від інших, не є охопленими профілактичною діяльністю, не отримують у повному обсязі таку інформацію у загальноосвітніх школах, не відвідують позашкільні заклади, не бажають брати участь у вуличних акціях, спрямованих на пропаганду здорового способу життя, що для таких дітей здебільшого не є цінністю.

Формування у вихованців центрів соціально-психологічної реабілітації основ відповідального ставлення до здоров'я, на наше переконання, має базуватись на валеологічних знаннях та їхньому усвідомленні, глибокому інтересі та бажанні до оздоровлення власного організму, прагненні вести здоровий спосіб життя, оволодінні оздоровчо-поведінковими навиками, відповідальності за власне здоров'я та здоров'я інших людей тощо.

Джерела:

1. Вакуленко О. В. Здоровий спосіб життя як соціально-педагогічна умова становлення особистості у підлітковому віці : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.05 / Вакуленко Олена Василівна. – К., 2002. – 315 с.

2. Зверева І. Д. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю в Україні : теорія і практика / І. Д. Зверева. – К. : Правда Ярославичів, 1998. – 394 с.

3. Кириленко С. В. Соціально-педагогічні умови формування культури здоров'я старшокласників : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Кириленко Світлана Володимирівна. – К., 2004. – 240 с.

УДК 371.13:37.032

*В. Г. Муромець,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії та історії педагогіки
Київського університету імені Бориса Грінченка;
v.muromets@kubg.edu.ua*

**ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ
ЗАСОБАМИ ЕСТЕТОТЕРАПІЇ**

Перехід від індустріального до насиченого інформаційно-технологічного простору відкриває нові орієнтири у соціокультурному житті суспільства, що якісно змінює освітні